

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนคณิตศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 250 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนคณิตศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 152 คน โดยใช้วิธีเปิดตารางเคริชซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W.) และสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของครูคณิตศาสตร์ของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูคณิตศาสตร์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ดังนี้

1. การเตรียมการสอน	จำนวน 10 ข้อ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
3. การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
4. การวัดผลและการประเมินผล	จำนวน 10 ข้อ

จากข้อคำถามในแต่ละข้อความของพฤติกรรมการสอน ประกอบด้วย มาตรฐานส่วน
ประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์
บทความ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์
และการปฏิรูปการเรียนรู้ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ได้หลักการ
และแนวความคิดในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษารายละเอียดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด สมมติฐานการวิจัย ตลอดจนนิยามศัพท์
เพื่อทราบแนวทางและขอบเขตของการสร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม

3. ศึกษาลักษณะ รูปแบบ และวิธีการสร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม จากเอกสาร
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากหนังสือเทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยของ
บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2553, หน้า 121 - 156) หนังสือหลักการวัดและประเมินผลการศึกษา
ของ พิเชิต ฤทธิ์จัญญ (2552, หน้า 95 - 113)

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน
ของครูคณิตศาสตร์ ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (content validity) นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (IOC) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาของ ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ (2543, หน้า 249) ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นตัวแทนพฤติกรรม
ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นตัวแทนพฤติกรรม
ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่เป็นตัวแทนพฤติกรรม
ที่ต้องการวัด

นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC) แล้ว คัดตัวเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป
ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับครูผู้สอน
คณิตศาสตร์ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางบุรี จำนวน 30 คน ที่ไม่ถูก
เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้

สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronback' Alpha Coefficient) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2551, หน้า 248) ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.794

7. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง สอดคล้องเชิงเนื้อหา และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พร้อมแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูลพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียน และกำหนดวัน เวลา ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ตามกำหนดที่นัดหมายจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. นำข้อมูลข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามสถานภาพข้อมูลของครูคณิตศาสตร์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่จำนวน และหาค่าร้อยละของข้อมูลที่แสดงสถานภาพของครูคณิตศาสตร์ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งถามถึงพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่า โดยตรวจให้คะแนน และกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามลำดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทั้งในภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย แล้วนำมาแปลผลใช้เกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อคำถามรายด้าน รายข้อ ซึ่งให้เห็นการกระจายของพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมและรายด้าน

วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู จำแนกตามตัวแปร วิชาเอกที่จบการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ และตำแหน่งวิทยฐานะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบัก ใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2551, หน้า 248)

$$\text{เมื่อ } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด

k แทน จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2. หาค่าร้อยละ (percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) ใช้สูตร (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2551, หน้า 267)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูลหรือขนาดตัวอย่าง

4. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2551, หน้า 276)

$$s = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	s	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	ข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกด้วยกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครูคณิตศาสตร์แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา

โดยการใช้ t - test แบบกลุ่มอิสระ (independent samples) คำนวณจากสูตร (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2551, หน้า 303)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่จบเอกคณิตศาสตร์
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ไม่จบเอกคณิตศาสตร์
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่จบเอกคณิตศาสตร์
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ไม่จบเอกคณิตศาสตร์
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่จบเอกคณิตศาสตร์
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ไม่จบเอกคณิตศาสตร์

พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครูคณิตศาสตร์แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์

พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครูคณิตศาสตร์แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งวิทยฐานะ

โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวน Anova (f-test) ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ใช้สูตร (ชูศรี วงษ์รัตน์, 2541, หน้า 236)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

โดยกำหนดให้	F	แทน	ค่าการจำแนกของ F (F-Distribution)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม